

[Kai Moltke.]

stor interesse for en grundig gennemløjning af materialet, have nedsat netop den 26. november 1968, da jeg foreslog det. Man kan altså sige, at forslagene og den brede udvalgsbehandling kommer sent, kommer på et tidspunkt, hvor man så at sige allerede mere eller mindre står over for et fait accompli.

Ja, det er så meget des mere overraskende, som socialdemokratiet selv i denne sal har berørt en hel del af de punkter, det drejer sig om. Det er jo ingen hemmelighed, at socialdemokratiet i 1968 også var betænkelig. Jeg står her med referatet fra den daværende debat om mit forslag — Folketingsstidende 1968-69, sp. 1887 — og her siger socialdemokratiets ordfører, hr. Bertel Pedersen, ganske tydeligt:

„Sammenkædningsreglerne, som vel ikke er de mest ønskværdige bestemmelser, ønsker hr. Kai Moltke også afskaffet; såfremt der ikke i organisationerne er godkendt fælles optræden.“

Altså i 1968 var sammenkædningsreglerne ikke særlig ønskværdige for socialdemokratiet, men fra LOs side foreligger der i dag intet som helst forslag om at ændre disse regler. Der ligger næsten i den form, hr. Erling Dinesen fremsatte det i, et forslag om, at man ikke skal foretage ændringer på dette felt, men nøjes med de 75 pct.

Hvad mener jeg da må være det naturlige udgangspunkt, når det drejer sig om overenskomster og overenskomsters indgåelse? Jo, det er jo det, jeg formulerede i mit forslag til en ny affattelse af § 11:

„Afstemning om mæglingsforslag foregår normalt . . . gennem direkte afstemning af de medlemmer, hvis løn- og arbejdsforhold er berørt ved den pågældende overenskomst eller løn aftale (priskurant).“

Her tror jeg nemlig, vi befinder os nærmest ved jorden og nærmest ved det ønskelige og det menneskelige. Det kan dog ikke være meningen, at man ved indgåelse af en faglig overenskomst for ganske bestemte grupper af arbejdere og lønmodtagere pludselig siger: ja men det er ikke dem, som skal arbejde under overenskomsten, men alle dem, som ikke skal arbejde under overenskomsten, der skal have afgørelsen om den pågældende gruppes forhold. Hermed har vi

dog vist fjernet os i for høj grad fra jordforbindelsen. Den almindelige lønmodtager betragter det dog som noget ganske naturligt, at det er dem, der er berørt af aftalen, som også må have afgørelsen, og at andre holder deres næse udenfor, om det skal vedtages eller forkastes. Men det mener altså i dag hverken socialdemokratiet eller arbejdsministeren, at dømme efter deres stillingtagen, som den foreligger nu.

Det næste er spørgsmålet om sammenkædning under forskellige afstemningsformer. Jeg har aldrig lagt skjul på, at jeg helst så, at enhver afstemning om overenskomstforslag netop foregik mellem de pågældende forbunds eller organisationers medlemmer. Men ikke des mindre har jeg ikke stillet direkte forslag om det. Hvorfor har jeg ikke gjort det? Fordi det for mig at se ville være en betænkelig sag, om staten skulle fastlægge den indre procedure i hvert enkelt forbund og enhver organisation for, hvordan man skal behandle eller tage stilling til overenskomstpørgsmål. Det er ikke, fordi jeg har sympati for kompetente forsamlinger. Det er, fordi jeg har modvilje mod, at staten blander sig i organisationernes indre anliggender, at mit forslag på dette punkt ikke er mere vidtgående, end det er.

Men så kommer det tredje punkt, det centrale punkt om selve sammenkædningen. I forbindelse med universitetskonflikten og de retningslinjer, som dér blev udarbejdet af regeringens repræsentanter, stødte vi jo på et spørgsmål om indirekte eller direkte afgørelse og repræsentation. Jeg er da fuldstændig sikker på, at når vi under tjenestemandshandlingerne når frem til den løngruppe, som hedder de højtlønnede tjenestemænd, er der ingen tendenser til hverken i regeringen eller de pågældende organisationer at sige, at nu sammenkæder man disse højtlønnede tjenestemandsgruppers overenskomster og lader foretage afstemning om dem sammen med de lavtlønnede arbejdsmænd, kvindernes og alle de dårligst lønede. Man vil næppe sige: fremtidig må de højtlønnede embedsmænd sammenkædes med de øvrige lønmodtagere her i samfundet og bøje sig for en fælles optræden fra lønmodtagernes side.

Når man ikke er gået så langt at ville drage lønmodtagerne i de højere grupper ind i en sådan sammenkædning og behandle det hele